

Tres minicontes festius

Josep M. Riu Margalef

A tots els qui mantenen viu el nostre folklore.

Geganter errant

En els ambients geganters se'm coneix com "el Tranca", si bé el meu nom és Farnaci Trençalòs. Un pic presentat, us diré que formar part des de jovent de la colla gegantera del meu barri ha sigut una experiència determinant. Encara avui em resulta impossible participar en les festes populars d'altra manera que no sigui anònimament des de dins de les entranyes d'un gegant o d'una geganta suant la cansalada i veient el món per un forat. I és que, des que no puc portar-los ni fer-los ballar, sóc mort com un poll. Per a mi, les festes majors –i en general les de carrer– no tenen sentit i m'hi avorixo com una ostra viuda. Ai, si el Patrocs i l'Ubaldesca (els nostres gegants) parlessin! Cosa que no faran perquè són d'una discreció a prova de confessorari. Per exemple, podrien explicar amb pèls i senyals com més d'un geganter i d'una gegantera ens hem conegut (en el sentit bíblic de la paraula) sota les seves faldilles. Resulta, però, que la Princesa Tòtila, la gegantona "manotes" de la colla, em va denunciar per assetjament sexual. Quina falsa! Qui m'anava darrere i qui no parava de fotre'm mà era ella. Però quan vaig explicar als de la colla que tot venia perquè no havia fet cas dels seus requeriments, no em van escoltar. En canvi, es van empassar la seva versió. Em van sotmetre

a una mena de judici intern sumaríssim, em van declarar culpable i vaig ser-ne expulsat. ¿Compreneu per què, des de llavors ençà, la festa ja no em fa trempar i vago errant per aquests móns de Déu?

Amunt i crits!

Vaig entrar a la colla castellera dels Xiquets de Vilafarta de la Marquesa seguint la crida de l'amor. És a dir, els passos d'una castellera amb qui volia lligar (i que ara és la meva parella). Després d'un llarg aprenentatge, per fi vaig tenir l'oportunitat de fer un castell de debò. Recordo el dia del meu debut a plaça. L'emoció i els nervis se'm menjaven. La nostra actuació començà amb el 3 de 6. Amb els dosos col·locats, arribà la meva hora, el torn dels terços. Amunt i crits! Vaig enfilarm'hi decidit. El tronc parava bé, però l'enxaneta es féu enrere i l'haguérem de desmuntar. Al segon intent, el castell va fer llenya. I així un rere l'altre. El pilar de cinc fou l'únic reeixit. La següent actuació va ser per la diada de Sant Guerxis. Ens havíem preparat a fons, i sortírem amb el 3 de 7. El públic contenia l'alè emocionat per l'espectacle. Toc de gralla i amunt! Però just quan l'enxaneta anava a fer l'aleta, es plegà com un joc de cartes. I la mateixa fi van fer gairebé totes les construccions que atacàrem. Però el més *heavy* de tot és que la gran majoria dels nostres intents d'aquella temporada van córrer idèntica o sem-

blant sort. Alguns membres de la colla estaven convençuts que havíem trepitjat merda. Si més no, en la llarga trajectòria dels vilafartins mai s'havia vist res d'igual. Un dels que tenien la mosca darrera l'orella –i aquí comença el meu calvari– s'adonà que tots els nostres castells fracassaven excepte aquells on jo no participava. Després d'aquella observació, els dits acusadors dels superficials van començar a assenyalar-me amb insistència com a portador del mal fat. Però el pitjor de tot fou quan passaren de les paraules als fets. Alguns companys van començar a boicotejar-me. Dissimuladament, quan s'enfilaven, em desfeien la faixa, em descordaven i m'abaixaven els pantalons, m'estiraven els calçotets fins a deixar-me amb el cul enlaire, em ficaven els dits als ulls... Fins i tot, vaig rebre més d'una puntada a la ronyonada. Finalment, davant de tanta mala folla, vaig decidir plegar veles. Mort el gos, acabada la ràbia. Ara tinc més temps per a practicar amb la meva parella el *pilar de 2* (generalment, horitzontal) amb *agulla i folre*. Tot i que, darrerament, hem decidit retirar el *folre*, a veure si ens surt un *enxaneta*.

Jugant amb foc

Hi ha qui sosté que el nom no fa la cosa. I a l'inrevés. En el meu cas, tenint en compte que de primer cognom em dic Cerilla, m'incloc en el segon grup. M'explico: el foc

Il·lustració de David Sangenis Puerto.
davidsangenis.blogspot.com

sempre m'ha fascinat. De menuda ja m'embadalia veient com cremaven els troncs de llenya al foc a terra. I el mateix em passava amb les foguerades que fèiem al mas per eliminar les motes de tomaquera seques, les arrecerades de pàmpols tardorals o la rama d'oliver esporgada, entre d'altres matèries vegetals de rebuig. Després vaig descobrir el plaer de jugar amb els focs de Sant Joan fent gales i tirant coets i petards. Per cert, això darrer no estava gaire ben vist en una xiqueta, cosa que, sovint, m'havia valgut

l'apel·latiu de *xicotot*. Les tronades i focs artificials de festa major també em robaren el cor per sempre més. A les calçotades i barbacoes, jo era –sóc– la primera a oferir-me voluntària com a encarregada del foc. Però la gran troballa van ser els correfocs i els seus diabòlics protagonistes. No cal dir que em vaig apuntar a la colla de diables del poble sense pensar-m'ho dues vegades (cosa que recomano a tothom). Ah, quin plaer més gran! Brandar la maça espurnejant, fer petar les carretilles als peus dels badocs i passar-nos

el bot de moscatell, garnatxa o mistela i anar fent traguinyols. Quina experiència! Participar en la diablesca dansa ritual, tribal, infernal o com li vulgueu dir. Corrent i girant, girant i corrent, fins que gairebé entres en un estat alterat de consciència i ja no et sents de les cremades, ni del cansament físic, ni de la respiració asfixiant de l'aire viciat pel fum de la pólvora. I tot al teu voltant esdevé una mena d'incendi de grans proporcions. De fet, un infern. Així va ser com vaig descobrir la meua vocació de bombera. »